

СМРТ МАЈКЕ ЈУГОВИЋА

После [Косовске битке](#) Србија је била ослабљена и због тога што је велики број мушкараца погинуо. Многе породице су остале без својих мушких чланова, а у то време мушкарци су били ти који су се бринули о женама и деци. У народу су почеле да се испевају песме у које говоре о судбини жена после Косовске битке. Једна од таквих песама је „Смрт Мајке Југовића“. Јунаци ове песме нису историјске личности. Према легенди, жена [кнеза Лазара](#), [кнегиња Милица](#), имала је деветорицу браће, [девет Југовића](#). Њихов отац звао се Југ Богдан. Сви су погинули на Косову.

Мили боже, чуда великога!

Кад се слеже на Косову војска,

слеже - скуп

У тој војсци девет Југовића,

И десети стар Југе Богдане.

Бога моли Југовића мајка,

Да јој Бог да очи соколове

соко – птица која веома добро види

И бијела крила лабудова,

лабуд – врста птице

Да одлети над Косово равно,

И да види девет Југовића

И десетог стар-Југа Богдана.

Што молила, Бога домолила:

Бог јој дао очи соколове

И бијела крила лабудова;

Она лети над Косово равно,

Мртвих нађе девет Југовића

И десетог стар-Југ Богдана,

И више њих девет бојних копља,

копље – врста оружја (Speer)

На копљима девет соколова,

Око копља девет добрих коња,

А поред њих девет љутих лава.

Тад завришта девет добрих коња,

И залаја девет љутих лава,

А закликта девет соколова;

И ту мајка тврда срца била,

бити тврда срца – бити неосетљив

Да од срца сузе не пустила,

Већ узима девет добрих коња,

И узима девет љутих лава,

И узима девет соколова,
Пак се врати двору бијеломе.
Далеко је снахе угледале,
Мало ближе пред њу ишетале:
закукало девет удовица,
Заплакало девет сиротица,
Завриштало девет добрих коња,
Залајало девет љутих паса,
Закликтало девет соколова;
И ту мајка тврда срца била,
Да од срца сузе не пустила.
Кад је било ноћи у поноћи,

двор – кућа

Ал' завришта Дамјанов зеленко;
Пита мајка Дамјанову Љубу:
„Снахо моја, љубо Дамјанова,
Што оно вришти Дамјанов зеленко?

зеленко – бели или сиви коњ са сивим шарам

Ил' је гладан пшенице бјелице,
Ил је жедан воде са Звечана?"

Проговара љуба Дамјанова:
„Свекрвице, мајко Дамјанова,
Нит' је гладан шенице бјелице,
Нит је жедан воде са Звечана,
Већ је њега Дамјан научио

љуба – жена

До по ноћи ситну зоб зобати,
Од поноћи на друм путовати:

зоб (овас) – врста житарице

Па он жали свога господара
Што га није на себи донио!"

И ту мајка тврда срца била,
Да од срца сузе не пустила.
Кад ујутру данак освануо,
Долетјеше два врана гаврана,
Кржавијех крила до рамена,
И кржавих ногу до кољена,
Они носе руку од јунака,
А на руци бурма позлаћена,
Бацају је у криоце мајци.
Узе руку Југовића мајка,

Окретала, превртала с њоме,
Па дозивље љубу Дамјанову:
„Снахо моја, љубо Дамјанова,
Би л' познала чија ј' ово рука?"
Проговара љуба Дамјанова:
„Свекрвице, мајко Дамјанова,
Ово ј' рука нашега Дамјана,
Јера бурму ја познајем, мајко,
Бурма са мном на венчању била."
Узе мајка руку Дамјанову,
Окретала, превртала с њоме,
Пак је руци тихо бесједила:
„Моја руко, зелена јабуко,
Гдје си расла, гдје л' си устргнута!
А расла си на криоцу моме,
Устргнута на Косову равном!"
Надула се Југовића мајка,
Надула се, па се и распаде
За својије девет Југовића
И десетим старим-Југ Богданом.

криоце (деминутив) – крило

Питања и задаци

1. Шта је Мајка Југовића тражила и шта јој је Бог дао?
Зашто је баш то тражила? Како тумачиш „лет“ мајке?
2. Шта је мајка затекла на бојном пољу?
3. Како су реаговале животиње на смрт својих господара? Пронађи ту песничку слику.
4. Како је реаговала Мајка Југовића? Зашто она није пустила ниједну сузу? Наброј њене особине.
5. Последња слика је врхунац градације бола. Објасни.
6. Шта мислиш о имену Мајке Југовића? Кога она представља?

[АНИМИРАНИ ФИЛМ, Михајло Драгаш](#)

[LA MORT DE LA MÈRE DES YUGOVITCH](#)

